

מכינה בכלכלה

פרק 4 - שיווי משקל בתחרות משוכללת

תוכן העניינים

1. כללי 1

שינוי משקל בתחרות משוכללת:

שאלות:

- 1) איזה מהגורמים הבאים משפיע על עקומת הביקוש?
 א. שיפור טכנולוגי.
 ב. עלייה במחיר חומרי הגלם.
 ג. עלייה במחיר מוצר תחליפי.
 ד. גידול במספר היצרנים.
- 2) איזה מהגורמים הבאים משפיע על עקומת ההיצע של יצרן בודד?
 א. גידול בתפוקה השולית של הפועלים.
 ב. התייקרות של ההוצאות הקבועות.
 ג. ירידה במחיר מוצר משלים.
 ד. עלייה במחיר מוצר תחליפי.
 ה. גידול במספר היצרנים.
- 3) להלן מספר טענות על עקומת הביקוש. איזו מהן נכונה:
 א. אם הביקוש גמיש לחלוטין, אזי הצרכנים מוכנים לשלם מחיר קבוע עבור כל כמות.
 ב. אם הביקוש קשיח לחלוטין, אזי הצרכנים מוכנים לשלם מחיר קבוע עבור כל כמות.
 ג. אם הביקוש גמיש לחלוטין, אזי הצרכנים מוכנים לשלם סכום קבוע עבור כל כמות.
 ד. אם הביקוש בעל גמישות יחידתית, אזי הצרכנים מוכנים לקנות כמות קבועה בכל מחיר.
- 5) להלן מספר טענות על שינוי משקל תחרותי ועקומות הביקוש וההיצע. איזו מהן נכונה:
 א. גידול בהיצע מגדיל את הביקוש.
 ב. שיפור טכנולוגי מגדיל את ההיצע ואת הביקוש.
 ג. עלייה בשכר העבודה תגרום לתזוזה של ההיצע ולתנועה על הביקוש.
 ד. גידול בהכנסת הצרכנים עבורם המוצר נורמלי במקביל לשיפור טכנולוגי יכולים לגרום לירידת הכמות בשינוי משקל.
- 6) שינוי בענף X גרם לכך שהמחיר ירד והכמות לא השתנתה. מה יכול להיות הסבר אפשרי לכך:
 א. עקומות הביקוש וההיצע רגילות.
 ב. עקומת הביקוש רגילה ועקומת ההיצע קשיחה לחלוטין.
 ג. עקומת הביקוש רגילה ועקומת ההיצע גמישה לחלוטין.
 ד. עקומת הביקוש גמישה לחלוטין ועקומת ההיצע רגילה.

- (7) בענף X חלו שינויים שהביאו להתייקרות המוצר ולירידה בכמות הנמכרת. אלו מהמקרים הבאים יכול להסביר את השינוי:
1. אם שכר הפועלים מתייקר, ומחיר מוצר משלים מתייקר.
  2. אם שכר הפועלים מתייקר, ומחיר מוצר משלים מוזל.
  3. אם שכר הפועלים מוזל, ומחיר מוצר משלים מתייקר.
- א. רק מקרה 1 יכול להסביר את השינוי.
  - ב. רק מקרה 2 יכול להסביר את השינוי.
  - ג. רק מקרים 1,2 יכולים להסביר את השינוי.
  - ד. כל המקרים יכולים להסביר את השינוי.
- (8) מוצר X נסחר בתחרות משוכללת. עקומות ההיצע והביקוש רגילות. בזכות עליה ברמת הכנסותיהם החליטו הצרכנים להגדיל את רכישת מוצר X ב-500 יחידות בכל רמת מחיר. במקביל הצטרפו למשק יצרנים נוספים שהגדילו את הכמות המוצעת ב-400 יחידות בכל רמת מחיר.
- א. מחיר המוצר בשיווי משקל יעלה.
  - ב. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-500 יחידות.
  - ג. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-400 יחידות.
  - ד. מחיר המוצר בשיווי משקל ירד.
- (9) מוצר X נסחר בתחרות משוכללת. עקומות ההיצע והביקוש רגילות. הממשלה מוכנה לרכוש מהיצרנים 300 יחידות מוצר X, במחיר שלא יעלה על המחיר הקיים בשיווי המשקל המקורי, לפני כניסת הממשלה. במקביל חל שיפור טכנולוגי, המאפשר ליצרנים להגדיל את הכמות המוצעת ב-150 יחידות בכל רמת מחיר.
- א. מחיר המוצר בשיווי משקל יעלה.
  - ב. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-300 יחידות.
  - ג. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-150 יחידות.
  - ד. מחיר המוצר בשיווי משקל ירד.
- (10) מוצר X נסחר בתחרות משוכללת. עקומות ההיצע והביקוש רגילות. כעת נוספו צרכנים נוספים המעוניינים לרכוש 100 יחידות במחיר שלא יעלה על המחיר הקיים בשיווי המשקל המקורי. במקביל נוספו למשק יצרנים נוספים שהגדילו את הכמות המוצעת ב-150 יחידות בכל רמת מחיר.
- א. מחיר המוצר בשיווי משקל יעלה.
  - ב. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-100 יחידות.
  - ג. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-150 יחידות.
  - ד. מחיר המוצר בשיווי משקל ירד.

- 11** יצרן מוצר X פועל בתחרות משוכללת. ידוע שהיצרן מציע 1,000 יחידות. כעת חלה עלייה של 8 ₪ במחיר המוצר.
- רווחי היצרן יגדלו ב-8,000 ₪.
  - רווחי היצרן יגדלו ביותר מ-8,000 ₪.
  - אם ידוע שבשיווי משקל החדש, היצרן מוכר 1,200 יחידות, הרי שרווחיו יגדלו ב-9,600 ₪.
  - אם היצרן היה בהפסד במצב המוצא, הרי שכעת הוא יעבור לרווח.

- 12** מחיר מוצר X ירד ומחיר מוצר Y עלה.
- מה מהמקרים הבאים יכול להסביר את השינויים :
- המוצרים תחליפיים, וחל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X.
  - המוצרים תחליפיים, וחלה עלייה בהכנסת הצרכנים.
  - המוצרים תחליפיים, וחלה התייקרות במחיר חומר הגלם של מוצר X.
  - המוצרים משלימים, וחל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X.

- 13** ירידה במחירי ביטוח הרכב השפיעה על שיווי המשקל בשוק המכוניות הפרטיות ועל שיווי המשקל בשוק הנסיעות במוניות (מוצר תחליפי לרכב פרטי).
- מה תהיה ההשפעה?
- מחירי הרכבים הפרטיים ומחירי הנסיעה במוניות יעלו.
  - מספר הרכבים הפרטיים ומספר הנסיעות במוניות יעלו.
  - מחירי הרכבים הפרטיים יעלו ומחירי הנסיעה במוניות ירדו.
  - לא ניתן לדעת בוודאות מה יקרה בשוק הנסיעות במוניות.

- 14** במשק קיימים שני צרכנים, הצורכים את מוצר X. המחיר בשיווי משקל הוא 10 ₪ ובמצב זה צרכן א' רוכש 100 יחידות ממוצר X וצרכן ב' רוכש 200 יחידות ממוצר X. כעת ירד מחיר מוצר X ל-9 ₪ ושני הצרכנים הגדילו את הכמות המבוקשת על ידם ב-10 יחידות. מכאן ש :
- גמישות הביקוש של צרכן א' גבוהה מזו של צרכן ב'.
  - גמישות הביקוש של צרכן ב' גבוהה מזו של צרכן ג'.
  - אין מספיק נתונים לגבי גמישות הביקוש.
  - גמישות הביקוש של שני הצרכנים זהה.

- 15** במשק קיימים שני צרכנים, הצורכים את מוצר X. במצב המוצא, המחיר בשיווי משקל הוא 10 ₪ ובמצב זה צרכן א' רוכש 1000 יחידות ממוצר X וצרכן ב' רוכש 200 יחידות ממוצר X. כעת עלה מחיר מוצר X ל-12 ₪. כתוצאה מכך, צרכן א' רוכש 800 יחידות וצרכן ב' רוכש 160 יחידות.
- גמישות הביקוש של צרכן א' גבוהה מזו של צרכן ב'.
  - גמישות הביקוש של צרכן ב' גבוהה מזו של צרכן ג'.
  - אין מספיק נתונים לגבי גמישות הביקוש.
  - גמישות הביקוש של שני הצרכנים זהה.

- 16** בשוק הנופשים באילת יש שני סוגי צרכנים : עשירים ועניים. ידוע שנופש באילת הוא מוצר נורמלי עבור העניים ומוצר ניטראלי עבור העשירים. בזכות צמיחה במשק גדלה ההכנסה של כל הפרטים במשק. ידוע שעקומות הביקוש וההיצע רגילות. מכאן ש :
- מחיר נופש באילת יעלה וגם העשירים וגם העניים ירכשו יותר נופשים באילת.
  - העניים ירכשו יותר נופשים באילת והעשירים ירכשו פחות נופשים, כך שסה"כ הנופשים באילת לא ישתנה.
  - סך ההוצאות של העניים והעשירים על חופשות באילת יגדלו.
  - סך הכנסות בתי המלון באילת יגדלו, אך לא ניתן לדעת מה קרה להוצאות העשירים ללא מידע על גמישות הביקוש שלהם.

- 17** בשוק המכוניות יש שני סוגי צרכנים : מבוגרים וצעירים. ידוע שעקומות הביקוש וההיצע רגילות, וכן שגמישות הביקוש של המבוגרים קטנה מ-1 וגמישות הביקוש של הצעירים גדולה מ-1. עקב משבר ביטחוני שגרם לגיוס נרחב של צעירים, ירדה הכנסת הצעירים בלבד וידוע שמכוניות הם מוצר נורמלי עבורם. מכאן ש :
- הכמות הכוללת הנרכשת של מכוניות תרד, אך לא ניתן לדעת מה יקרה להכנסות יבואני הרכב.
  - הצעירים ירכשו פחות מכוניות, המבוגרים ירכשו יותר מכוניות והוצאות המבוגרים על מכוניות יקטנו.
  - הוצאות הצעירים לרכישת מכוניות יגדלו, על אף שהכמות שירכשו תקטן.
  - אם עקומת ההיצע הייתה קשיחה לחלוטין, הרי שהכמות הנרכשת ע"י הצעירים הייתה קטנה ביותר מהעלייה בכמות הנרכשת ע"י המבוגרים.

תשובות סופיות :

(1) ג'	(2) א'	(3) א'	(5) ג'	(6) ב'
(7) ג'	(8) א'	(9) ג'	(10) ד'	(11) ב'
(12) ד'	(13) ג'	(14) א'	(15) ד'	(16) ד'
(17) ב'				